

«Jau muvent gugent insatge»

Flurin Bundi presidescha la uniun Giuventetgna rumantscha

CUN FLURIN BUNDI
HA DISCURRÌ ANDREAS CADONAU

■ **La Giuru, la uniun da la Giuventetgna rumantscha, ha bain annunzià da chalar d'edir l'atgna publicaziun «Las Punts». Ella è dentant vinavant activa sin divers palancas per animar la giuventetgna da sa fatschenta cun l'atgna situaziun e cun quella dad autras minoritads en l'Europa.** Il president da la Giuru, *Flurin Bundi*, ha schizunt discurrì dad ina nova dinamica entaifer la suprastanza da la Giuru. El presidescha l'uniun da la Giuventetgna rumantscha dapi intgins mais ed è persuadì da pudair intimar la giuventetgna rumantscha da s'engaschar a favur da la Rumantschia. Flurin Bundi è creschì si a Sagogn e viva actualmain a Schluein. El ha frequentà la scola mercantila, lavurà intgins onns en l'administraziun chantunala ed è sa decidì la fin finala da daventar scolast. Perquai frequenta el actualmain la Scola auta pedagogica a Cuir. En ses temp liber gioga el tranter auter ballape.

Flurin Bundi, dapi cura es ti president da l'uniun Giuventetgna rumantscha, la Giuru?

Flurin Bundi: Dapi il favrer passà. Jau hai surprì il presidi suenter esser stà in onn en suprastanza.

La politica interessescha mai

Tge ha motivà tai da surpigliar in tal post?

Jau sun pront da s'engaschar, entaifer il club da ballape hai jau trenà in tschert temp juniors. La politica interessescha mai en general.

A favur dal rumantsch, vala quai la paina?

Per mai ina chaussa dal cor.

Ina chaussa dal cor dis ti, betg ex-num dal chau?

Jau sun per part creschì si cun l'opiniun ch'i saja impurtant da sa defender per valurs generalas ed en quel connex era per la cultura rumantscha. In pau influenzà da mes tat, *Martin Bundi*.

Tes tat Martin Bundi è s'engaschà sco politicher e cusseglier naziunal fermamain era per il rumantsch. El ha pia intimà tai da s'engaschar per il moviment rumantsch?

Betg directamain, ma indirectamain segir, entras bleras discussiuns. El ha francà mia opiniun che l'engaschi saja impurtant.

L'entira suprastanza è motivada

S'interessescha la giuventetgna rumantscha in summa per il rumantsch, ils collegas da ballape per exempel?

La giuventetgna rumantscha viva e fa diever da sia lingua. Ed ins po intimar la giuventetgna da s'engaschar per la chaussa. En quella direcziun ve-

sel jau mia schanza sco president da la Giuru. Jau enconuschel blera giuventetgna e ma sprov da far attent a la lavur da la Giuru ed intimar da sa participar per ina u l'altra occurrenza. I fess fallà da sa zuppar. In agir offensiv porta success.

Blers san: i dat ina Giuru, dentant blers sa dumondan: tgai fa la Giuru?

Quai è in pau noss problem. Nus essan dentant vegnids da megliar la situaziun durant ils onns passads. En tscherts ravugls da giuventetgna essan nus fitg preschents. Dapi dus onns visitain nus regularmain las classas rumantschas da las scolas medias, cun fitg bunas experienzas. Las scuntradas èn fruntadas sin grond interess ed han purtà bunamain 60 novs commembers a la Giuru.

La Giuru na tascha betg

Ti has menziunà, la Giuru è plitost ina uniun da scolars e students. Èsi pli grev da motivar ulteriura giuventetgna u è la Giuru betg preschenta en auters ravugls?

I dat segir blera giuventetgna ordaifer las scolas medias ed universitads interessada al rumantsch. Igl è dentant pli grev da contactar quella giuventetgna. Quai ha era da far cun las estructuras. En las scolas professiunalas existan classas rumantschas sulet a Samedan e Glion. Nus vegnin a visitar quella classa en il decurs da quest atun. Blers emprendistas e blers emprendists rumantschs na vegnan betg pli en contact activ cun il rumantsch suenter la scola populara. Nus ans pruvain dentant da cuntanscher la giuventetgna rumantscha via facebook. A moda passiva retschaivan els nossas infurmaziuns.

En vista a las ideas ed a l'engaschi na ston ins betg dumandar tai sch'i basegnia in summa ina Giuru?

La dumonda è segiramain giustifitgada. Ella è probablmain la pli impurtanta dumonda. L'uniun è uschia sfurzada dad esser activa e legitimar sia existenza cun buns projects. Quai

è stà in motiv per mai da far part da la suprastanza e surpigliar il presidi. Jau muventel gugent insatge ed hai vis la pussaivladad da muventar.

Tut ils parairis han plaz

Suenter la fin da «Las Punts» han ins gè il sentiment che la Giuru saja a fin?

Il cuntrari è il cas. L'entira suprastanza è motivada e fitg engaschada e momentan regia ina buna dinamica. Forsa essan nus stads colliads memia fitg cun «Las Punts» en il passà ed ils ulteriurs projects n'en betg vegnids resguardads. Nus ponderain momentan cun tgai meds remplazzar «Las Punts». Nus vulain en scadin cas porcher ina plattform a giuvnas e giuvens rumantschs pronti da scriver. I dat pliras pussaivladads.

En connex cun il rumantsch grischun para la Rumantschia d'esser dividida sco anc mai. Ina part di nagut pli, il grond pled en chaussa rumantscha mainan ils fundis?

La Giuru è probabel ina da las sulettas organizaziuns rumantschas che na tascha betg. Nus essan gia s'exprimids l'atun passà cunter l'uschenumnà grond cumpromiss instradà dal cussegl grond.

L'identitad rumantscha para in pau artificziala

Ma co sa preschenta la situaziun tranter ils commembers da l'uniun?

Sa chapescha ch'i dat ina discussiun cuntraversa en chaussa. Tranter quels che s'engaschan activ è ina gronda maiortad a favur dal rumantsch grischun. Auters parairis han dentant senz'uter plaz tar nus e vegnan era purtads. La discussiun na divergescha dentant betg l'uniun.

E las cuntinuadas discussiuns pertugant las regiuns rumantschas? L'identitad rumantscha para dependenta da la derivanza regiunala?

Quella identitad para vairamain in pau artificziala. Ella vegn probabel vivida entaifer ils scolars da la Scola chantunala u dalla Scola auta pedagogica. Nus vulain dentant promover quella identitad cun noss projects. Betg sulet l'identitad, mabain il barat tranter las regiuns.

I fess fallà da sa zuppar

Cun tge arguments motiveschas ti giuvnas e giuvens rumantschs da far part da la Giuru?

Esser commember da la Giuru è interessant gist en vista da na stuaire pajar ina contribuziun annuala sch'ins na vul betg quai. I existan naginas obligaziuns da s'engaschar per ina chaussa u l'altra. Ils commembers retschaivan quater gia per onn in e-mail cun infurmaziuns davart las activitads ed els retschaivan in'invitaziun a la radunanza generala. Ins po far part dad interessants barats culturals cun autras minoritads en divers lieus entaifer l'entira Europa. Nus avain naginas organizzaziuns sco il curs da troccas a Laax ch'è fruntà sin ina gronda resonanza. I dovra la Giuru.

E co sa preschenta la relaziun cun il frar u la sora gronda, la Lia?

Sch'ins sclauda il tema rumantsch grischun avain nus ina fetg buna relaziun ed ina stretga collaboraziun. La Lia è noss pli ferm partenari e nus giudain er in sustegn finanziar da quella vart. Ils daners èn dentant betg il motiv da la buna collavuraziun. Sche nus essan dad in auter parairi che la Lia sche faschain nus era valair quel parairi. Nus avain naginas retgnientschas da criticar. Quai mussa l'exempel dal rumantsch grischun.

Dastga la giuventetgna rumantscha esser critica?

Nus stua in esser critics, nus stua in esser pli critics ch'auters, quai è in da noss pensums.